

EVROPSKI DAN DAROVANJA 2016

V petek 7.10.2016 smo se v Cankarjevem domu udeležili strokovnega simpozija z naslovom **KAKO PRESEČI POMANJKANJE ORGANOV ZA ZDRAVLJENJE S PRESADITVIJO.**

Predstavljeni so bili rezultati donorskega programa 2015/2016, leta 2015 smo dosegli največje število dejanskih umrlih darovalcev organov in tkiv do sedaj. S tem smo se uvrstili na tretje mesto v Evrotransplantu, ki ga sestavlja osem članic.

Program darovanja, zaznavanje in identifikacija umrlih oseb, primernih za darovanje organov je osnova za izvajanje transplantacijske medicine in je primarna naloga donorske bolnišnice. V splošni bolnišnici Celje so začeli upoštevati nove kriterije pri detekciji možnega mrtvega darovalca (MMD), glede na spremljajoča obolenja, tudi leta več niso bila kontraindikacija. Pridobili so podporo vodstva bolnišnice, izobrazili zdravstveno osebje, poskrbeli za osveščanje državljanov in korektno sodelovali z lokalnimi mediji. Leta 2015 so imeli 10 mrtvih darovalcev (MD).

Ker se v transplantacijski medicini soočamo z neravnovesjem številom razpoložljivih organov in številom morebitnih prejemnikov, imamo vedno več tako imenovanih mejnih darovalcev, starejših in darovalcev s spremljajočimi boleznimi. Ker možganski smrti neizogibno sledijo patofiziološke spremembe, ki poslabšajo funkcijo organov in vodijo v smrt organizma.

Tako privede do prenehanja spontanega dihanja, uravnavanja

delovanja obtočil, motnje hormonskega ravnovesja, prenehanja uravnavanja telesne temperature, do vnetja in imunskega odgovora. Zastaviti si moramo **ukrepe** (sum na možgansko smrt (MS), aktivno ukrepanje za doseg stabilnosti za izvedbo testov MS, pred MS terapija usmerjena v preživetje bolnika po diagnozi možganska smrt pa v podporo in ohranjanje delovanja organov, vzdrževanje donorja- nadaljevanje intenzivnega zdravljenja z drugačnimi cilji, zahtevno izurjen tim) in **cilje** vzdrževanja (**ŠT. 100** – sistolični tlak >100mmhg, urna diureza >100ml, PaO₂ >100mmhg, hemoglobin >100g/l, KS 100% nadzorovan in telesna temperatura 100% nadzorovana. Nadomeščanje znotraj žilnega volumna, hemodinamski nadzor, odpraviti motnje srčnega ritma, oksigenacija in predihavanje ter nadomeščanje hormonov. Sodobni pristopi vzdrževanja MMD so ključ do uspeha pri pridobivanju večjega števila organov primernih za presaditev. Pojavil se je tudi koncept darovanja organov po srčni smrti, kot odgovor na pomanjkanje organov za presaditev. Uvedba takega načina darovanja pa predstavlja velik izziv strokovni javnosti, ki zahteva jasne etične, zakonodajne in organizacijske smernice.

Dejavnost presaditve srca je v Sloveniji zelo dobro razvita in našo državo že 5 let zapored uvršča na 1. mesto na svetu po številu opravljenih presaditev srca na milijon prebivalcev.

Ker na idealno ledvico umrlega darovalca bolniki čakajo dolgo, so v letošnjem letu obudili program presaditve ledvic živih darovalcev. Prednost presaditve živega

darovalca so poleg daljšega preživetja tudi boljše zgodnje delovanje presajene ledvice in krajše bolnišnično zdravljenje, ter manj agresivno imunosupresivno zdravljenje.

Glede presajanja pljuč je omejitveni dejavnik premajhno število MD in pa premalo primernih donorskih pljuč. Umrljivost na čakalni listi je zaradi tega visoka (30-40%). Zato so se pojavile nove strategije in metode s ciljem povečanja števila primernih pljuč za presaditev: izboljšanje obravnave MMD in zaščite pljuč med zdravljenjem v intenzivni enoti, uporaba pljuč s kontroliranim ali nekontroliranim srčnim zastojem, uporaba pljučnega režnja živega dajalca in pa normotermična ex-vivo perfuzija pljuč, s katero bolje ocenimo funkcijo pljuč, ki so ob odvzemu vprašljivo primerna, omogoča zdravljenje in kirurško korekcijo poškodovanih pljuč izven telesa do trenutka, ko so primerna za presaditev.

Za zdravljenje s presaditvijo organa se bolniki odločijo zaradi pričakovanja boljše kakovosti življenja, za nekatere pa je presaditev edina možnost preživetja. Bolniki po presaditvi organa poročajo o boljši kakovosti življenja kot pred presaditvijo, tako na fizičnem kot na psihičnem področju.

O tem so nam pa največ povedale izpovedi bolnikov presajenih organov, njihova neprecenljiva hvaležnost, zahvala mrtvemu darovalcu, posebej svojcem darovalca in pa vsem zdravstvenim delavcem, ki so s svojim znanjem in občutkom za sočloveka omogočili njihovo nadaljnje oziroma novo življenje. Njihov nasmeh, njihova hvaležnost, veselje do življenja, pa

nam vlije nove moči in da občutek, da smo s svojim trudom in znanjem naredili nekaj velikega in nekaj zelo pomembnega.

*Sanja Andrejč, dipl.med.sestra,
Koordinator donorskega programa*

JESENSKI POSVET: ODGOVORNOST V ZDRAVSTVU

5. in 6. Oktobra je v Gozdu Martuljek potekal jesenski posvet na temo odgovornost v zdravstvu. Srečanje z okrog 80 udeleženci je moderiral strokovni direktor bolnišnice, popoldansko okroglo mizo pa nekdanji minister Dorjan Marušič.

Uvodno predavanje prof. Ihana je izpostavilo oblikovanje odgovornosti na nivoju izvajalcev zdravstvenega varstva in oblikovalcev sistema, predvsem nivo vodstev zdravstvenih ustanov. Refleksije urejenih sistemov v kontekstu naše socialistične dediščine ponujajo zanimive iztočnice razumevanja trenutnega dogajanja in razmer na področju dojemanja odgovornosti posameznika. Ob uvodnem predavanju je v podobnem ozračju potekala tudi izmenjava mnenj na okrogli mizi, ki je še dodatno podčrtalo etično komponento in nekako najbolj avtoritarno dimenzijo oblikovanja dojemanja osebne odgovornosti.

Drugi dan so bile izpostavljene aktualne teme v smislu predstavitev pojmovanja odgovornosti oblikovalcev zdravstvenega sistema (regulatorja, politike, financerja), ko je bila še posebej aktualna debata z novim v.d. direktorjem plačnika zdravstvenih storitev. Odgovornost posameznika so zanimivi predavatelji osvetlili z več vidikov (zdravnik, manager, negovalno osebje, pacient), v nadaljevanju so bila odprta

področja prave in kazenske odgovornosti, zaključek pa z odgovornostjo v navezavi z zdravljenjem z zdravili in medicinsko dokumentacijo.

Skupno zaključevanje je izpostavilo potrebo pogovarjanja o odgovornosti, potrebo medsebojnega poslušanja, predvsem pa trezen pristop vsakega izvajalca zdravstvenih storitev k osebemu razmisleku o odgovornosti in postavitvi jasnih načel na osnovi etično deontoloških izhodišč.

*Prim.asist. Daniel Grabar, dr.med.,spec
Strokovni direktor*

5. ENDOKRINOLOŠKI KONGES ZDRAVSTVENE NEGE

V okviru sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji je minuli četrtek, petek in soboto potekal 5. endokrinološki kongres zdravstvene nege v Portorožu. Udeležile smo se ga tudi medicinske sestre iz specialistične ambulante za sladkorne bolnike naše bolnišnice. Program predavanj je bil izjemno pester, predvsem pa strokovno zelo bogat, kar bo našemu delu s sladkornimi bolniki dalo neko novo noto znanja in pristopov. Poudarek letošnjega srečanja je bil na opolnomočenosti sladkornega bolnika. Kaj Zakaj Kako Življenje s sladkorno boleznijo od bolnika zahteva, da se iz dneva v dan odloča sam. Sam izbira količino in vrsto hrane, telesno dejavnost, prilagaja odmerke zdravil glede na načrtovane dogodke, ter preverja pravilnost svojih odločitev z meritvami krvnega sladkorja. Z razumevanjem svoje bolezni mora sladkorni bolnik nadomestiti delovanje zdrave trebušne slinavke. Informacije, ki jih potrebuje, morajo biti vedno zanesljive. V tem delu čustvenega sprejemanja bolezni se znajdejo

tudi bolnikovi svojci in bližnji, zato so tudi njim verodostojne informacije in podpora zelo pomembni. Opolnomočenost se je v medicinski stroki postopoma uveljavila kot širši koncept sodobnega pristopa, obravnave in vodenja sladkorne bolezni. Namen opolnomočenja bolnika je, da do največje možne mere razvije svoje zmožnosti in zaupanje v svoje sposobnosti, da obvlada fizične, čustvene in socialne učinke bolezni v vsakdanjem življenju. Da je vsak dan čim lažji. Končni cilj opolnomočenosti je optimalna vključitev bolezni v življenje vsakega sladkornega bolnika, čim boljša urejenost in vodenje bolezni ob čim bolj polnem, zadovoljujočem in kakovostnem življenju vsakega posameznika. Iz tega srečanja smo se vrstile polne novega znanja in idej, ki jih bomo uspešno vpeljale v naše vsakdanje delo z našimi sladkornimi bolniki, kajti... „Razvoj znanja je nenehno napredovanje proti cilju, čeprav se ves čas izmika..“, JAMES GEORGE FRAZER.

*Negovalni tim ambulante za sladkorne
bolnike, SB M. Sobota*

IX. MEDNARODNI SIMPOZIJ O DOJENJU IN LAKTACIJI

Nacionalni odbor UNICEF-a Slovenije za spodbujanje dojenja in društvo za laktacijo ter dojenje Slovenije sta dne 7. - 8. oktobra 2016 v Kulturnem centru Laško organizirala IX. MEDNARODNI SIMPOZIJ O DOJENJU IN LAKTACIJI. Tema mednarodnega simpozija je "Dojenje: ključ do trajnostnega razvoja". Svečane akademije ob 20. obletnici delovanja Nacionalnega odbora UNICEF-a Slovenije za spodbujanje dojenja sva se udeležili Anitra Sobočan dipl. babica, IBCLC, ter Silvija Magyar zdr.teh. V petek 7.oktobra je bila svečana akademija ob 20.

obletnici, strokovni program z predavatelji iz tujine predstavljene teme o dojenju ter laktaciji, okrogla miza, kjer so sodelovali predstavniki posameznih porodnišnic iz cele Slovenije. V soboto 8. oktobra so se nadaljevala zanimiva predavanja o dojenju in laktaciji. Na simpoziju so bili predstavljeni različni problemi ter težave s katerimi se srečujemo pri dojenju.

Predavanje se je zaključilo z samo razpravo o dojenju in laktaciji, ter z pobudami na predstavitvi novih tem za naslednja srečanja. Hkrati se zahvaljujeva vodstvu Bolnišnice Murska Sobota, da sva se lahko udeležili tega simpozija.

Anita Sobočan, dipl. babica
Ginekološko-porodni oddelek

JAVNA NAROČILA

Na portalu javnih naročil je bilo 4. oktobra 2016 objavljeno javno naročilo male vrednosti katerega predmet je »Prenosni plinski analizator s potrošnimi materiali«. Številka razpisa je JN005987/2016-W01, rok za oddajo ponudb pa najpozneje do 24. oktobra 2016 do 10.00 ure.

Na portalu javnih naročil je bilo 5. oktobra 2016 objavljeno javno naročilo male vrednosti katerega predmet je »Aparat za ultrazvočno zdravljenje hemeroidov«.

Številka razpisa je JN006041/2016-W01, rok za oddajo ponudb pa najpozneje do 4. novembra 2016 do 10.00 ure.

Na portalu javnih naročil je bilo 7. oktobra 2016 objavljeno javno naročilo male vrednosti katerega predmet je »Nadgradnja OAE aparata«.

Številka razpisa je JN006090/2016-W01, rok za oddajo ponudb pa najpozneje do 11. novembra 2016 do 10.00 ure.

Na portalu javnih naročil je bilo 7. oktobra 2016 objavljeno javno naročilo male vrednosti katerega

predmet je »Izvedba rekonstrukcije obstoječega dela interne bolnišnice v pritličju - stari vhod«.

Številka razpisa je JN006105/2016-W01, rok za oddajo ponudb pa najpozneje do 3. novembra 2016 do 10.00 ure.

Mag. Andreja Stepanovič, univ. dipl. ekon.
Strokovna sodelavka za JN

Obvestilo o cepljenju za sezonsko gripo v obdobju 2016/2017

Gripa predstavlja veliko grožnjo za javno zdravje in ima velik vpliv na obolevnost in umrljivost. Bolezen pri mladih bolnikih brez kroničnih bolezni večinoma poteka kot nekajdnevno vročinsko stanje z respiratorno simptomatiko in bolečinami v mišicah in sklepkih. Pri bolnikih s kroničnimi boleznimi, starejših bolnikih, dojenčkah in nosečnicah pa bolezen lahko poteka s težjo klinično sliko s pogostimi zapleti in višjo smrtnostjo.

Najučinkoviteje se pred gripo zavarujemo z vsakoletnim cepljenjem, zato je cepljenje priporočljivo za vse, ki želijo sebe in svoje bližnje zaščititi pred boleznijo, čeprav je pri nekaterih skupinah (starejši, kronični bolniki, imunsko oslabljeni...) uspešnost cepljenja lahko nižja. Cepljenje proti gripi je še zlasti priporočljivo za kronične bolnike, starejše osebe, majhne otroke (od 6 mesecev do 2 let starosti) in nosečnice. Cepljenje je priporočljivo tudi za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe, še posebno to velja za zdravstvene delavce in sodelavce ter druge nujne službe (NIJZ). Obveščamo vas, da bomo predvidoma v tem tednu prejeli cepivo za cepljenje proti sezonski gripi. O pomenu cepljenja in sestavi cepiva ter priporočilih ste

bili seznanjeni v dopisu, ki smo ga posredovali prejšnji teden. Za pridobivanje dodatnih informacij nas lahko kontaktirate (ZOBO, SOBO) ali poiščete več informacije na internetnih strani NIJZ: <http://www.nijz.si/sl/informacije-o-cepivih-cepiva-in-specificni-imunoglobulini>.

Vodstvo bolnišnice se je tudi letos odločilo, da za zaposlene cepljenje ostane brezplačno. Kronične bolnike cepimo po ustaljenem protokolu. Cepljenja za zunanje občane ali prodaje cepiva ne izvajamo. Cepljenje za zaposlene bomo izvedli :

v torek 18.10.2016,

v torek 25.10.2016

in v četrtek 3.11.2016

v ambulanti za izolacijo na urgentnem centru med 11 in 13 uro. V primeru potrebe bomo dodali še dodatne termine.

Kohek Marija, M.Sc. (Avstrija), dipl. m. s.
SOBO

ZGODILO SE JE - prejšnji teden

❖ Ponedeljek:

- Gost radijske oddaje Murskega vala »Za zdravje« je bil strokovni direktor in koordinator Slovenija transplant, prim. asist. Daniel Grabar, dr. med., spec. anest. z rean., tema oddaje »Donorski program«

- Delavnica higijene rok za dijake za novo zaposlene v Splošni bolnišnici Murska Sobota

❖ Torek:

- Strokovno pediatrično srečanje na temo: »Zdravljenje akutnega poslabšanja astme« predavala je Martina Lipič, dr. med.

❖ Petek:

- Uvajalni seminar za novo zaposlene v Splošni bolnišnici Murska Sobota

ZGODILO SE BO - ta teden

Misel

❖ Ponedeljek:

- Delovni sestanek skupine za standarde (knjižnica V. nadst. Krg. bloka)

*Mladost je kot mošt,
ni ga moč obdržati,
mora zavreti in prekipeti*

“Martin Luther”

❖ Torek:

- 18. seja Odbora bolnišnične dejavnosti Skupščine Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije, direktor Bojan Korošec, dr. med., spec. int.
- Stojnica ob Rožnatem oktobru v pritličju Krg. bloka pred ambulantami
- Strokovno pediatrično srečanje na temo: »Hemolitična anemija« predavala bo Barbara Hüll, dr. med. (predavalnica na Otroškem oddelku)

*Ureja : Jožica Viher
Naklada 130 izvodov
Prispevki in delo niso honorirani !
Modri dirkač vam je tedensko dosegljiv na naslovu:
<http://www.sb-ms.si>*

❖ Sreda:

- Interno strokovno izobraževanje za področje ZN, »Perioperativna obravnava pacienta z rakom prostate«, predavala bo: Alenka Kajdič, dipl. m. s. (knjižnica V. nadst. Krg. bloka)

❖ Petek:

- Sekcija medicinskih sester v anesteziji (knjižnica V. nadst. Krg. bloka)

*Tajništvo:
Darja Cigut*

STATISTIČNI PODATKI ZA PREJŠNJI TEDEN

	<i>Plan</i>	<i>Realiz.</i>
<i>ŠT.SPP</i>	<i>364</i>	<i>463</i>
<i>ŠTEV. BOD:</i>	<i>1.949</i>	<i>2.060</i>
<i>LEŽALNA DOBA</i>	<i>5,30</i>	<i>4,08</i>
<i>ŠT. NOVOROJ:</i>		<i>22</i>
<i>DOJ. MATERE:</i>		<i>10</i>

*Branko Temlin
Splošna služba*